

लक्ष्मी लॉन्स मंगल कार्यालय

फक्त ५१०००/- रु.

जेवणासह (अटी लागू)

- निसर्गरम्य हवेशिर वातावरण • पाण्याची भरपूर सोय • जेवणासाठी स्वतंत्र हॉल • वधू-वरांना स्वतंत्र रूमची सोय • २४ तास लाईटची सोय

श्री स्वामी समर्थ सेवा आश्रम ट्रस्ट

अक्कलकोट-सोलापूर एन.एच.रोड, अक्कलकोट
मो. ९३२६१५८१५१ / ८६२५००५१११

दैनिक सोलापूर

असत्याच्या दुनियेतील सत्य शोधणारे सायं दैनिक

कटुसत्य

किंमत

रुपये

Email - katusatya@gmail.com

कंट्रवशन

आमच्याकडे कमर्शियल

रेसिडेंशियल बंगलोज अपार्टमेंट दर

१६५० चौ. फुटप्रमाणे मटेरियलसह

लॉक अँड की प्रोजेक्ट करून दिले

जातील. संकल्प इंजीनियर्स

मो. ९३७१५२३९३९

सोलापूर

RNI No . MAHMAR 2006/17624

वर्ष १९ वे, अंक ४३ वा

रविवार, दि. ०१ सप्टेंबर २०२४

पाने ४

पोस्ट परवाना: - SLP/04/2023-2025 Posted at - R.M.S.Post Office SOLAPUR

संकटाच्या काळात नेहमी
पाठीशी खंबीरपणे
उभे राहणारे आधारस्तंभ

आदरणीय

दादा

वाढदिवसाच्या
मनःपूर्वक शुभेच्छा !

सौजन्यः

स्पॉर्ट टेक्नोलॉजी पुणे

संपादकीय

उच्च शिक्षणाचे महाराष्ट्र मागे!

नॅशनल इन्स्टिट्यूट रँकिंग फ्रेमवर्क (एनआयआरएफ) संस्थेच्यावतीने देशातील महाविद्यालये आणि विद्यापीठे यांच्या क्रमवारीची यादी जाहीर करताना विविध सोळा प्रकारची वर्गीवारी केली आहे. विद्यापीठांच्या क्रमवारीचा विचार करता पहिल्या दहामध्ये महाराष्ट्रातील एकही विद्यापीठ नाही. भारतीय क्रमवारीचा विचार करता जी महाविद्यालये आणि विद्यापीठांमध्ये जे वरच्या क्रमवारीत स्थान पटक्यावून आहेत, त्यातील बहुतांश महाविद्यालये आणि विद्यापीठे ही अधिकाधिक नामांकित आणि महानगरीय भागातील आहेत. शहरी आणि ग्रामीण अशी शैक्षणिक विषमता या क्रमवारीत स्पष्टपणे दिसते. एकेकाळी देशाला शैक्षणिक प्रयोगशीलतेने दिशा दर्शवणाऱ्या आणि आपल्या शैक्षणिक वैशिष्ट्यांची देशाला दखल घ्यावी लावण्याच्या महाराष्ट्राला मात्र या क्रमवारीत वरचे स्थान प्राप्त करता आले नाही. राज्याचे आजचे स्थान पाहता धोरणकर्त्यांनी गंभीरपणे विचार करण्याची गरज आहे. महाराष्ट्राचा शैक्षणिक दर्जा इतका का घसरतो आहे? याचा विचार केला नाही तर भविष्यातील प्रवास अंधारातच करावा लागेल.

नॅशनल इन्स्टिट्यूट रँकिंग फ्रेमवर्क संस्थेची स्थापना 2015 मध्ये झाली. तत्कालीन केंद्रीय मनुष्यबळ आणि विकास मंत्रालय म्हणजे आजच्या शिक्षण मंत्रालयाने या संस्थेला मान्यता दिली. मागील नऊ वर्षांपासून या संस्थेकडून देशातील उत्कृष्ट महाविद्यालये आणि विद्यापीठांची क्रमवारी विविध सोळा प्रकारात जाहीर केली जाते. या निमित्ताने देशातील विविध राज्यांतील महाविद्यालये आणि विद्यापीठांची स्थिती नेमकपणाने समोर घेण्यास मदत झाली आहे. त्यामुळे धोरणकर्त्यांना आत्मपरीक्षणाची संधी मिळते. शिक्षणाची गंगा गरिबांच्या घरापर्यंत पोहोचवी म्हणून प्रयत्न करण्याचा महात्वा ज्योतिबा फुले, सावित्रीबाई फुले, कर्मवीर भाऊराव पाटील यांच्यासारख्या द्रष्टया महापुरुषांच्या आजच्या महाराष्ट्राची स्थिती फारशी समाधानकारक नाही हे अधिक चिंताजनक आहे. आपल्या राज्याचा विचार करता मुंबई विद्यापीठासारखे एकेकाळी नावाजलेले विद्यापीठ आज पहिल्या शंभरमध्ये देखील नाही. पुणे विद्यापीठाचा क्रमांक 37 वर फेकला गेला आहे. पहिल्या शंभरचा विचार करता राज्यातील केवळ नऊ संस्थांचा समावेश आहे. महाविद्यालयांच्या कामगिरीची विचार करता शंभरमध्ये केवळ चार महाविद्यालयांचा समावेश आहे. देशातील संशोधन संस्थांचा आलेख लक्षात घेता चिंताजनक परिस्थिती आहे. त्याचवेळी आपल्या राज्याची कामगिरी फारशी समाधान देणारी नाही. जग आज ज्ञानमय अर्थव्यवस्थेचा विचार करत आहे. आपल्यालाही जागतिक महासत्तेची स्वप्ने पडताहेत. अशा येथी संशोधनाची स्थिती अधिक समाधानकारक असायला हवी होती. आजही आपल्या शिक्षणात संशोधनात्मक दृष्टिकोन परंप्रयात शिक्षणप्रक्रिया अपयशी ठरली आहे. देशातील शिक्षणावरील गुंतवणूक कमी होत असली, तरी संशोधनावरील गुंतवणूक हाती भिंग घेऊन पाहावी लागेल, अशी परिस्थिती आहे. अशा स्थितीत देशातील पहिल्या पन्नास संस्थांमध्ये आपल्या राज्यातील केवळ तीन संस्थांचा समावेश आहे.

आयआयटी, आयसर, टीआयएफआर या त्या तीन संस्था आहे. अर्थात, पुन्हा या तीनही संस्था केंद्रीय आहेत. दुर्दैवाने राज्याच्या एकाही संस्थेचा यात समावेश नाही. देशातील सरासरीचा विचार करता राज्यातील विविध संस्थांच्या आकडेवारीवर नजर टाकली, तर पहिल्या शंभरच्या सरासरी रँकिंगमध्ये 11 शैक्षणिक संस्था, 10 विद्यापीठे, 3 विधी महाविद्यालये, 5 इंजिनअरींग, 16 औषध निर्माण महाविद्यालये, 4 महाविद्यालये, 5 संशोधन संस्था, 9 व्यवस्थापन महाविद्यालये, 6 दंतवैद्यकीय संस्था, 1 कौशल्य विद्यापीठ आणि चार राज्य विद्यापीठे, कृषी नियोजन आणि इतर प्रत्येकी एक महाविद्यालयाचा समावेश आहे. समाधानाची बाब म्हणजे मुंबई आयआयटीने नवनिर्मिती या प्रकारात प्रथम क्रमांक पटक्यावला आहे. यात ज्या महाविद्यालयांची क्रमवारी उंचावलेली आहे त्यातील बहुतांश महाविद्यालये ही पुणे, मुंबई सारख्या महानगरातील आहे. अर्थात, देशातील अनेक विद्यापीठे देखील ही नामवंत शहारातीलच आहेत.

एकीकडे देशातील महाविद्यालये ग्रामीण, तालुका स्तरावर सुरू करण्यास स्थान अनुमती देत आहे त्याचवेळी देशातील ग्रामीण, आदिवासी, डोंगराळ भागातील महाविद्यालये या क्रमवारीत कोठेच दिसत नाहीत. उच्च शिक्षणाचा विस्तार केला जात असताना आणि ग्रामीण, तालुका स्तरावरील महाविद्यालयांना गेले काही वर्षे मोठ्या प्रमाणावर मान्यता दिली गेली. पण तेथील विद्यार्थी आणि महानगरीय विद्यार्थी यांच्या शैक्षणिक गुणवत्तेत देखील फरक अधोरेखित होताना दिसतो आहे. ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना उत्तम आणि गुणवत्तापूर्ण शिक्षणाचा अधिकार नाही का? असा प्रश्न या निमित्ताने निर्माण होतो. ग्रामीण भागातील एकाही महाविद्यालयाला या क्रमवारीत वरचे स्थान प्राप्त करता आलेले नाही.

महासत्तेच्या दिशेने आपल्याला प्रवास करायचा असेल, तर शिक्षणाचा विस्तार आणि तीही उच्च शिक्षणाचा विस्तार अधिक महत्त्वाचा आहे. मात्र तो केवळ संख्यात्मक विस्तार होताना दिसतो आहे, असे विविध अहवालांतून समोर येत आहे. आपल्या राज्यात उच्च शिक्षणाचे खासगीकरण मोठ्या प्रमाणावर आणि वेगाने झाले आहे. मात्र दुर्दैवाने पुरेशा प्रमाणात आणि गुणवत्तेचे प्राध्यापक उपलब्ध नाही ही खंतही अन्वेषक व्यक्त करतात. शिक्षणात जर अध्यापकांचा दर्जा उत्तम नसेल, तर तेव्हा बाहेर पडणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या हाती केवळ पदवीची करण्यात मिळेल बाकी ज्ञान, विवेक, शाहणुपणाची टंचाई असेल. असे घडल्यास देशात एकेकाळी अशिक्षित बेरोजगारीचा प्रश्न होता आज देशभरात सुशिक्षित बेरोजगारीच्या प्रश्नाने डोकं वर काढले आहे. एवढेच नाही तर देशातील आयआयटीमधून पदवी प्राप्त केल्यानंतरही हाती नोकरीची संधी नसल्याचे वास्तव देखील समोर आले आहे. ज्या संस्थांचे नावच केवळ गुणवत्तेसाठीच ओळखले जाते तेथील पदवीचे हातही रिकामेच असणार असेल, तर व्यवस्थेचा पुनर्विचार करण्याची गरज आहे.

एकेकाळी म्हटले जायचे की, सरकारी व्यवस्था गुणवत्ताहीन असते आणि खासगी व्यवस्था अधिक उत्तम आणि गुणवत्तापूर्ण असते. आज आपल्या राज्यात खासगी शिक्षण संस्थांच्या हाती जवळपास संपूर्ण उच्च शिक्षण असताना या क्रमवारीत खासगी संस्थांचा दबदबा तर सोडा; पण लक्षवेधक स्थानही मिळवता आलेले नाही. त्यामुळे खासगी म्हणजे उत्तम आणि दर्जेदार असे जे म्हटले जाते त्या धारणेचाही पुनर्विचार करण्याची वेळ आली आहे. गेले काही वर्षे शिक्षण संस्थांमध्ये राजकीय हस्तक्षेप वाढत आहे. शैक्षणिक संस्थांचे या क्रमवारीत वरचे स्थान असावे असे वाटत असेल तर त्यातील राजकीय हस्तक्षेप कमी व्हायला हवा. तो जर वाढत गेला तर या संस्था राष्ट्रनिर्मितीपेक्षा राजकीय प्रवासाबरोबरच वाहत जाण्याची प्रक्रिया अधिक घडते. असे घडले की शैक्षणिक उद्दिष्टांपासून दूर जाण्याचा प्रवास घडतो हे देखील लक्षात घ्यायला हवे. या स्थितीत सुधारणा करायची असेल तर किमान तेथे आवश्यक असणारे मनुष्यबळ तरी गुणवत्तेचे आणि दर्जेदार असायला हवे. आज अशा मनुष्यबळाची वानवा आहे. राजकीय हस्तक्षेप झाल्यावर गुणवत्तेपेक्षा वशिला वरचढ उरतो. त्यातून शिक्षणाची स्थिती खालावत जाण्याचा धोका असतो. त्याचबरोबर रिक्त पदांची संख्या देखील मोठी आहे. शिक्षणात आज पेरणी झाली नाही तर उद्या उनाड माळरानाचेच दर्शन घडेल. त्यासाठी पुरेशे गुणवत्तेचे मनुष्यबळ आणि शिक्षणावरील गुंतवणूक उंचावण्याची गरज आहे. धोरणकर्त्यांनी आता तरी विचार करायला हवा. अन्यथा आज डोळेझाक केली तर उद्या समाजही डोळेझाक केल्याशिवाय राहणार नाही.

राजं आम्ही माफी मागायच्या लायक आहोत का?...!

राजे तुम्ही उभा केलेले गडकोट किल्ले आज साडेतीनशे वर्षे झाली तरी निघड्या छातीने येणाऱ्या प्रत्येक संकटाला सामोरे जाऊन अजून पण तुम्ही जसे उभे केले होते तसेच उभे आहोत. पण डिसेंबर २०२३ साली बांधण्यात आलेले तुमचे स्मारक हे अवघ्या ८ महिन्यात जमीनदोस्त झाले आणि झालेली घटना निश्चितच क्लेशदायक आहे आणि या घटनेमुळे सर्व समाज बांधवांस अतीव वेदना झालेल्या आहेत पण जे लोक या घटनेला जबाबदार आहेत त्या लोकांबद्दल सत्ताधारी अजिबात ब्रशब्द काढत नाहीत ही खेदाची गोष्ट आहे... समाजात असे काही राजकारणी आहेत ज्यांना कोणत्या कोणत्या विभागात काळबाजार करावा लागतो हे त्यांना माहीत पण झालेल्या गोष्टीबद्दल काही पर्याय काढून काही उपाययोजना करता येतात का हे बघायचे सोडून एकमेकावर शिंतोडे उडवत आहेत काही लोकांनी तर अजब शोध लावला आहे की त्यांनी या घटनेचे खपार आपणावर येऊ नये म्हणून ४५ किमी प्रती तास वाहणाऱ्या वाऱ्याच्या वेगाने पुतळ्या पडला असे बोलले जात आहे पण त्यांना एवढं समजल पाहिजे की ४०- ४५ किमी प्रती तास वाहणाऱ्या वाऱ्याने जास्तीत जास्त झाडांची फांद्या हलू शकतात, ९०किमी प्रती तास वाहणाऱ्या वाऱ्याने झाडे पडू शकतात आणि घरावरील पत्रे उडून जाऊ शकतात आणि ११५-१२०किमी प्रती तास वाहणारे वारे ज्येला हिंदी महासागरात सायक्लोन, पॅसिफिक महासागरात टायफून आणि अटलांटिक महासागरात हरीकेन म्हणतात अशा वाऱ्याने

आज जिजामाता सुरक्षित राहिली नाही याची खंत वाटते हे मागील आठवड्यातील बदलापूर येथील घटनेवरून स्पष्ट झाले आहे इथे ३-३ वर्षांच्या लहानग्या लेकरांना पण सोडत नाहीत सगळ काही भ्रष्टतेने मलिन झाले आहे राजे तुमच अष्टप्रधान मंडळ म्हणजे ८ जण सगळे स्वराज्य चालवण्यात हातभार लावत असे आणि आज ५४५ खासदार आणि २८८ आमदार यांना अनुक्रमे एक देश आणि एक राज्य चालवताना नाकी नऊ येत आहे जिथे २कोटी रुपयाचे टेंडर असेल तिथे २५ लाखाची ८ टेंडर काढून दुप्पट पैसा वसूल केला जातीय तुमच्या राज्यात चुकीला माफी नसायची ज्याने गुन्हा केला त्याला टकमक टोकावरून कडेलोट असे पण आज गुन्हेगार अगदी बिनधास्त राहत आहेत महाराज तुमचे गुन्हेगार आम्हीच आहोत पण आम्ही आमचे अपयश झाकताना इतर कोणावर तरी त्याचे खापर फोडत आहोत याची आम्हला शरम वाटायला हवी आहे जे काही झाले आहे त्याला सर्वस्वी वाराच जबाबदार आहे कारण हल्ली तो खूप खूप बेफान वाहतोय त्यानं खर तर स्लो मोशन मध्ये वहायला हवे नाहीतर त्याची ED किंवा CBI चौकशी करायला हवी कारण जर अपराध केला असेल तर त्याला शासन करणारे आमचं छत्रपती शिवाजी राजे हे आज आपल्यात नाहीत सर्वसामान्य जनता ही यात होरपळून निघत आहे हे ही तितकख खर आहे

दत्तात्रय महादेवी पोपट पाचकवडे-पाटील चिखडें, (तालुका बार्शी जिल्हा सोलापूर) १५६१८२३४६७

प्रबोधन

शिस्त हा राष्ट्राचा उद्धारक मंत्र

अद्युवीस वर्षांच्या प्रदीर्घ प्रतीक्षेनंतर भारतात ऑलिम्पिक स्पर्धांमध्ये एक सुवर्णपदक पटक्यावून सर्वांना आनंदाचा सुखद धक्का दिला. हा धक्कादेखील अनेक प्रश्न निर्माण करतो. अनेक छोटे-मोठे देश प्रत्येक ऑलिम्पिकमध्ये इझनांनी सुवर्णपदकं पटक्यावतात, पण आमचीच हालत अशी दयनीय का व्हावी? आम्ही नेमके कुठे कमी पडतो? काय केलं असता ह्या बाबतीत आम्ही सक्षम होऊ ? ह्या सर्व प्रश्नांची उत्तर आमच्या शिस्तहीन वर्तनाखेरीज अन्यत्र कशाला शोधायला हवीत. कबीर म्हणतात, एक साथ सब साथै । हे कबीरवचन शिस्तीच्या संदर्भात वापरलं, की वरील सर्व प्रश्नांची उत्तर आपोआप मिळतात. शिस्त नावाची एक बाब सर्वांनी दुर्लक्षित केली की बस! हवं तेवढं अपयश वाटायला येणार हे नक्की! इंग्रजीमध्ये For want of a nail अर्थात, एका नालेच्या छिळ्याअभावी एक राज्य गमावलं गेलं, अशी एक सुंदर, मार्मिक, बोधप्रद कविता आहे. तिचा आशय असा - एका छिळ्याअभावी एक नाल पडली, एका नालेपायी घोडा अडखळला. एका घोडेस्वाराअभावी एक लढाई जिंकता आली नाही आणि त्यामुळे राज्य गेलं. म्हणून शहाणी माणसं शिस्तपालनाबाबत खूप दक्ष असतात. छत्रपती शिवाजी महाराजांना Shivaji The Great असं उगीच म्हटलं जात नव्हतं. मोहिमेवरील सैनिकांना रात्री झोपताना पणत्या विजवून झोपण्याचा आदेश त्यांनी दिला होता. आपल्या प्राजात ते म्हणतात, ह्यपणतीच्या वाती उंदीर तेलाच्या आशेने पळवतील, एखाद्या गवाऱ्याचं गंजीत टाकतील, गवत जळेल, पावसाळ्यात चाऱ्याअभावी घोडे अशक्त होतील. मग मोहीम फुटे होणार नाही! आमचे राज्य आणि केंद्रीय कॅबिनेट मंत्री जर छत्रपती शिवाजी महाराजांइतके शिस्तीचे असते, तर ऑलिम्पिकची सर्व पदक आपण नक्की जिंकली असती. भारताला महासत्ता होण्याची स्वप्न पडताहेत, पण शिस्तपालनात आमची हेळसांड पाहता ती पुढील शे-दोशे वर्षांतही साकार होणार नाहीत, हेच खरं! संविधानाच्या मार्गदर्शक तत्त्वांचा आणि विद्यमान कायद्यांचा आदर करण्याची शिस्त जर आमचे राज्यकर्ते पाळत नसतील आणि त्यांच्या बेहिस्तीकडे हतबलपणे पाहत राहणाऱ्यांची वेळ न्यायसंस्थेवर येत असेल, तर सामान्य जनतेला शिस्तीचे धडे कोण देणार ?

शिस्तीचं बाळकडू पाजण्याचं काम मुलाच्या आई-वडिलांनी जन्मापासूनच केलं पाहिजे. शिस्त शिकवण्याची जबाबदारी केवळ शाळेवर ढकलून चालणार नाही. शिक्षक-पालकांच्या उत्तम सहयोगातूनच शिस्तीचे धडे मिळणं आणि शिस्तीचे संस्कार हट होणं आवश्यक आहे. पूर्वी छडी लागे छम छम, विद्या येई घमघम म्हटलं जाई. पण शिक्षकी पेशाला अयोग्य अशा शिक्षकांनी छडीच्या शिस्तीलाही बदनाम केलं. त्यामुळे शिस्तीसाठी शिक्षण की शिक्षणासाठी शिस्त, असा प्रश्न जाणकार विचारू लागले. दोहोंचा सुवर्णमध्य साध्य झाला, तरच उत्तम भावी नागरिक तयार होतील. शिस्त नसलेल्या शिक्षणाचा व्यक्तीला, समाजाला, राष्ट्राला उपयोग होत नाही आणि 'साक्षर: इति राक्षस: असं म्हणण्याची वेळ विचारवंतांवर येते, हेही मात्र खोटं नाही.

पर आणि शाळा यांच्याकडून शिस्त शिकवण्याचं कार्य व्यवस्थितपणे होत नसेल, तर मात्र शालान्त परीक्षेनंतर एका वर्षाचं आणि उच्च माध्यमिक शिक्षणांनंतर एका वर्षाचं सैनिकी शिक्षण देशातील सर्व मुला-मुलींना सक्तीचं करण्याची गरज आहेच. काही माणसं स्वभावाने शिस्तीची असतातच. पण जी स्वभावाने आणि संस्काराने बेशिस्त आहेत, शिक्षणक्षेत्राच्या छात्रपतींवर आहेत, त्यांचं काय ? त्यांच्यासाठी राष्ट्रव्यापी शिस्तसंस्कार मोहीम सुरू करायला हवी. कारण-

प्रा. डॉ. जे. बी. शिंदे

शिस्तीने माणूस । होतसे माणूस बेशिस्त माणूस । शुद्ध पशु ॥ १ शिस्तीविना जन । किती वाऱ्या जाती हानीची गणती । शक्य नाही ॥ २ शिस्तीने साधना । असे नाही काही सुखप्राप्ती होई । शिस्तीनेच ! ॥ ३ शिस्त हा राष्ट्राचा । उद्धारक मंत्र विकासाचे तंत्रे शिस्त हेच ॥४ श्रेष्ठ नागरिक । शिस्तशिथ्य असे राष्ट्रहित वसे । मनी त्याच्या ॥५

मराठासेवा संघ 3४ वा वर्धापन दिन !!

१ सप्टेंबर १९९० साली आदरणीय पूरुषोत्तम खेडेकरसाहेबांच्या संकल्पनेतून मराठा सेवा संघाची स्थापना झाली. समाजातील दुर्लक्षित असणाऱ्या प्रत्येक घटकाला मुळ प्रवाहात आणण्यासाठी वचीस कक्षांची स्थापना करण्यात आली.. मातृसंस्कृतीचं महात्म्य आणि जिजाऊ माँसाहेबांचे स्वराज्य उभारणीमधिल प्रेरणादायी कर्तृत्व श्रद्धास्थानी ठेवून जय जिजाऊ जय शिवराय या उद्घोषात नवा विचार घेऊन सेवा संघ उदयास आला. स्थापनेनंतर आरक्षणपासून ते इतिहासाच्या पुनर्लेखना पर्यंत, शिक्षणापासून ते ऊद्योग व्यवस्थापर्यंत, अध्यात्मापासून अंधश्रद्धेपर्यंत, बळीसंस्कृती ते शिवधर्म स्थापनेपर्यंत, समाजकारणापासून राजकारणापर्यंत अशा समाजाशी निगडित सर्व विषयांवर प्रबोधनाबरोबरच जागृतीचं खूप मोठं काम सेवा संघाने केले आहे. शिक्षणसत्ता, अर्थसत्ता, धर्मसत्ता, राजसत्ता, प्रचार प्रसार माध्यमसत्ता ही पंचसुत्री नरेशसमोर ठेवूनच सेवा संघाची बांधणी झाली. आज केवळ राज्यातच नव्हेतर देशभर आणि देशाच्या बाहेरही मराठा सेवा संघाच्या शाखा कार्यरत आहे. सहकारी बँका, पतसंस्था, बचत गट आदी आर्थिक संस्थांबरोबर मुलींचे वसतीगृह, वाचनालय, सांस्कृतिक भवन आदीसह महाराष्ट्रात जवळपास प्रत्येक जिल्ह्यात सेवा संघाचं कार्यालय कार्यरत आहे.. १९ फेब्रुवारी शिवरायांची जन्मतारीख, जिजाऊंचे विधिमंडळ्यत तैलचित्र, मराठा आरक्षण, जेम्स लेन पुस्तक बंदी, दादू कोंडदेव पुतळा हटविणे, या आणि अशा अनेक आघाड्यांवर सेवा संघाने अविस्तरपणे प्रबोधनाचे काम केले प्रसंगी आंदोलनेही उभी केली. वधुवर परिचय मेळावे, विद्यार्थी करिअर मार्गदर्शन, उद्योग व्यवसाय कृषीविषयी मार्गदर्शन, शिक्षक

पुरस्कार महीला पुरस्कार याबरोबरच मराठा जोडो अभियान, जिजाऊ रथ यात्रा, विविध आधिवेशने, शिवधर्म परिषदा शिक्षक परिषदा आदी माध्यमातून समाज जागृत आणि प्रेरित करण्याचं काम मराठा सेवा संघाने केले आहे.. जिजाऊ ज्ञान मंदिर ही शिक्षण क्षेत्रातील एक नवीन संकल्पना तयार केली आज अनेक ठिकाणी ही ज्ञान मंदिर जोमाने कार्यरत आहेत.

सिंदखेड राजा येथिल जिजाऊ सुष्टी, शिवधर्म पीठ व नागपूर येथिल बळीराजा संशोधन केंद्र ही खूप मोठी निर्मिती सेवा संघाने केली आहे. हजारो लेखक, वक्ते, प्रकाशक निर्माण करून वाचन व लिखाण संस्कृती वाढविण्यामध्ये सेवा संघाचं योगदान खूप मोठं आहे.. बहुजनांचे हीत डोळ्यासमोर इतर बहुजनवादी चळवळी सोबत संवाद ठेऊन जातीय सलोखा, धार्मिक सलोखा राखण्यामध्ये सेवा संघ आणि सर्व कक्षांनी उत्तम भूमिका बजावली आहे. तेथीलसमीर आपले काय शक्य अशस्वी वाटचालीत संपूर्ण समाजाचं भरभरून सहकार्य मिळालं.. आपणा सर्वांच्या सहभागानुच ही चळवळ अत्यंत ताकदीने उभी आहे व यापुढेही वेगाने कार्यरत राहणार आहे तशी प्रेरणा आम्हाला मिळत राहो ही आई जिजाऊ चरणी प्रार्थना !!! पुन्हा एकदा वर्धापन दिनाच्या हार्दिक सदित्च्छ्य...

जिल्हाधिकारी आशीर्वाद पुढे म्हणाले की, रानभाज्या मध्ये औषधी गुण आहेत, त्यामुळे आरोग्यासाठी उपयुक्त ठरतात. प्रत्येक रानभाजीचे एक गुणधर्म आहे. तसेच तुष्य धान्य ही आरोग्यास पोषक आहेत. जागतिक पटलावर ही तृणधान्ये च महत्त्व अधोरेखित झाले आहे. त्यामुळे हा महोत्सव रानभाजी व मिनेटला प्रचार व प्रसार करण्यासाठी आवश्यक आहे. तरी जिल्ह्यातील प्रत्येक नागरिकांनी या महोत्सवाच्या माध्यमातून

प्रशांत पाटील

प्रत्येक नागरिकांनी आपल्या दैनंदिन आहारात रानभाज्या व तृणधान्याला अधिक महत्त्व द्यावे - जिल्हाधिकारी आशीर्वाद

कृषी विभाग व कृषी तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा (आत्मा) सोलापूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने

सोलापूर (कटूसत्य वृत्त):- सुदृढ व निरोगी आरोग्यासाठी रानभाज्या व तृणधान्यांचे महत्त्व अनन्यसाधारण आहे. त्यामुळे प्रत्येक नागरिकांनी आपल्या दैनंदिन आहारात रानभाज्या व तृणधान्याला अधिक महत्त्व द्यावे, असे आवाहन जिल्हाधिकारी कुमार आशीर्वाद यांनी केले.

कृषी विभाग व कृषी तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा आत्मा यांच्या संयुक्त विद्यमाने डॉ. निर्मल कुमार फडकुले सभागृहामध्ये आयोजित रानभाजी व मिलेट महोत्सव उद्घाटन प्रसंगी जिल्हाधिकारी कुमार आशीर्वाद बोलत होते. यावेळी पुणे येथील आत्माचे संचालक अशोक किरनळी, जिल्हा कृषी अधिकारी दत्तात्रय गावसाने, आत्मा प्रकल्प संचालक मदन मुकुणे, उपसंचालक शितल चव्हाण, पर्यवेषक अनिता शेळके नीलिमा हरसंगमा, मोहोळ कृषी विज्ञान केंद्राचे दिनेश क्षिरसागर यांच्या सह शेतकरी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. जिल्हाधिकारी आशीर्वाद पुढे म्हणाले की, रानभाज्या मध्ये औषधी गुण आहेत, त्यामुळे आरोग्यासाठी उपयुक्त ठरतात. प्रत्येक रानभाजीचे एक गुणधर्म आहे. तसेच तुष्य धान्य ही आरोग्यास पोषक आहेत. जागतिक पटलावर ही तृणधान्ये च महत्त्व अधोरेखित झाले आहे. त्यामुळे हा महोत्सव रानभाजी व मिनेटला प्रचार व प्रसार करण्यासाठी आवश्यक आहे. तरी जिल्ह्यातील प्रत्येक नागरिकांनी या महोत्सवाच्या माध्यमातून

आरोग्यामध्ये किती महत्त्वाचे आहे हे जाणून घेतले. तसेच (मिलेट) तृणधान्यापासून बनवण्यात आलेल्या खाद्यपदार्थांच्या स्टॅलला भेट देऊन काही पदार्थांचा आस्वादही घेतला. तसेच रान भाज्या तसेच तृण धान्य उत्पादन घेणाऱ्या शेतकरी व महिला बचत गटांचे विशेष कौतुक त्यांनी केले. तसेच यावेळी कृषी विभागाच्या पुस्तिकेचे ही प्रकाशन झाले.

उत्कृष्ट शेतकऱ्यांचा सन्मान: प्रत्येक तालुक्यातील एक शेतकऱ्यांचा येथे सन्मान करण्यात आला. यामध्ये प्रणव बिराजदार निंबगी, विलास टेकाळे पापरी (मोहोळ), वासुदेव गायकवाड चळेगाव, सत्यवान लेंगरे आंधळगाव (अपंग शेतकरी), राहुल काळे नातेपुणे, महेंद्र देशमुख कुंभारगाव. तसेच तृणधान्यापासून तयार करण्यात आलेल्या खाद्यपदार्थ महिलाबचत गटांचा प्रातिनिधिक सत्कार करण्यात आला. यामध्ये विद्या मेहता, अनुराधा बनसोडे, रेखा हजारे, सुरेखा होटगीकर, बबीता जाधव, वंदना अवताडे या महिलांचा प्रशिक्षीपत्रक देऊन सन्मान करण्यात आला. तर या खाद्यपदार्थांचे पर्यवेषण लोकांमध्ये जनजागृती करत असल्याचे त्यांनी सांगितले.

प्रारंभी जिल्हाधिकारी कुमार आशीर्वाद यांच्या हस्ते फीत कापून या महोत्सवाचे उद्घाटन करण्यात आले. यावेळी जिल्हाधिकारी आशीर्वाद यांनी या महोत्सवातील प्रत्येक स्टॅलला भेट देऊन रानभाज्यांचे महत्त्व आपल्या

वात्रटिका

विचारांची उंची

वय झाले तरी अजून स्वतःला तरुण वाटतो... म्हणून दम दिला जातो एकेकाला मारून टाकतो... वक्तव्यावरून माणसाची वैचारिक उंची दिसते... कधी कधी माणूस बोलतो जेवढी त्याची उंची असते...

हणमंत पडवळ, धाराशिव, 8698067566

माढा विधानसभा मतदारसंघाचे लोकप्रिय विकासप्रिय
मा.श्री. आमदार बबनदादा शिंदे
यांच्या वाढदिवसानिमित्त हार्दिक शुभेच्छा...!

माजी कृषी सभापती
मा. श्री. संजय पाटील
भिमानगर

शुभेच्छुक : हॉटेल निसर्ग, परमिट रूम बिअर बार
हॉटेल प्राची परमिट रूम बिअर बार अँड लॉज, भिमानगर

माढा विधानसभा मतदारसंघाचे लोकप्रिय विकासप्रिय
मा.श्री. आमदार बबनदादा शिंदे
यांच्या वाढदिवसानिमित्त हार्दिक शुभेच्छा...!

नूतन संचालक
अशोक मिस्कीन

माजी उपसरपंच
मा. हनुमंत चव्हाण

सौजन्य : छत्रपती मित्र मंडळ, चव्हाणवाडी (टें)
हनुमंत (आण्णा) चव्हाण मित्र मंडळ, चव्हाणवाडी (टें) ता. माढा, जि. सोलापूर.

माढा विधानसभा मतदारसंघाचे लोकप्रिय विकासप्रिय
मा.श्री. आमदार बबनदादा शिंदे
यांच्या वाढदिवसानिमित्त हार्दिक शुभेच्छा...!

क्रॅन्टा केमिकल्स
१७ वर्षांपासून शेतकऱ्यांच्या सेवेत समर्पित
उत्पादने : सूक्ष्म अन्नद्रव्य, जैविक किटकनाशक व बुरशीनाशक, पिक वृद्धीवर्धक व इतर गुणवत्तापूर्ण उत्पादने

वैभवराजे कृषी केंद्र
खते बी-बियाणे व किटकनाशके मिळतील.
ब्रीजजवळ, कुर्बुवाडी रोड, टेंभुर्णी
मो.: ९६३७९६०७७७

शिव पॅकेजिंग
केळीच्या स्कर्टिंग बॅग, बेवाना प्लास्टिक बॅग HDPE, PP Bag Printing करून मिळतील.
प्रोप्रा. राजू येवले, शांतीकुमार लोकरे
प्लॅट नं. डी - ४९ एमआयडीसी, टेंभुर्णी ता. माढा, जि. सोलापूर
मो.: ९६३७९६०७७७, ९६३७५२४२८२

विधानसभेत मुस्लिम समाजाला किमान १५% उम्मेदवारी देण्याची मागणी

सेक्युलरवादी मुस्लिम फ्रंटची सर्व पक्षांसोबत सकारात्मक चर्चा सुरु

सोलापूर (कटूसत्य वृत्त):- सर्व पक्षीयप्रमुख नेत्यांना मुस्लिम समाजाच्या राजकीय प्रतिनिधित्वाच्या मुद्द्यावर सेक्युलरवादी मुस्लिम फ्रंटने औपचारिक पत्र पाठवले होते, त्याबाबत सकारात्मक चर्चा सुरु आहे. या पत्रात, मुस्लिम समाजाच्या १५% जनसंख्येच्या टक्केवारीनुसार विधानसभेच्या जागांची मागणी करण्यात आलेली होती. सेक्युलरवादी मुस्लिम फ्रंट हे सर्व पक्षीय मुस्लिम समाज प्रतिनिधींच्या एकत्रित समाजव्यासपीठ म्हणून ही मागणी स्वरूपात राज्यभर यात्रा घेऊन जात असून, वाढत असलेला पाठिंबा सर्वत्र राजकीय चर्चेचा विषय झाला आहे. असे अॅड मोहम्मद अफरोज मुल्ला यांनी पत्रकार परिषदेत सांगितले अलीकडे पार पडलेल्या लोकसभा निवडणुकीत मुस्लिम समाजाने महाविकास आघाडीला एकसंध समर्थन दिले होते, ज्यामुळे आघाडीला विजय प्राप्त झाला. तरीही, सध्याच्या परिस्थितीत मुस्लिम समाजाचे राजकीय प्रतिनिधित्व शून्यगणिक आहे. विधान परिषदेत

एकही सदस्य नाही, आणि लोकसभा मतदारसंघात देखील प्रतिनिधित्व नाही. मुस्लिम समाज महाराष्ट्रातील ६५ विधानसभेच्या मतदारसंघांत निर्णायक ठरतो, तरीही त्यांच्या प्रतिनिधित्वाची अवस्था चिंताजनक आहे, या समस्येवर उपाय म्हणून, सेक्युलरवादी मुस्लिम फ्रंट आगामी विधानसभा निवडणुकीसाठी एक व्यापक यात्रा झाली आहे. यात्रा ३० ऑगस्ट २०२४ रोजी शाहू स्मारक, कोल्हापूर येथून सुरु झाली, ३१ ऑगस्ट रोजी सोलापूर येथे येणार आहे, आणि पुढील ठिकाणी जाईल १ सप्टेंबर: लातूर, २ सप्टेंबर: उस्मानाबाद, ३ सप्टेंबर: अकोला, ४ सप्टेंबर: यवतमाळ, ५ सप्टेंबर: अमरावती, ६ सप्टेंबर: अकोला, ७ सप्टेंबर: बुलढाणा. या यात्रेद्वारे, मुस्लिम समाजाच्या प्रतिनिधित्वाच्या

मुद्द्यावर व्यापक चर्चा जाणार असून, सर्व राजकीय पक्षांना मुस्लिम समाजाच्या लोकसंख्येच्या टक्केवारीनुसार १५% उमेदवारी देण्याची मागणी अधिक वाळकटीने समाज म्हणून महाराष्ट्राच्या राजकीय पटला वर आणली जाईल. 'मागणीला वाढता पाठिंबा पाहता व सुरु असणाऱ्या सकारात्मक चर्चा पाहता परिणाम स्वरूप समाजाला येणाऱ्या विधानसभे मध्ये जनसंख्या टक्केवारीनुसार १५% उमेदवारी मिळून समाजाचे राजकीय प्रतिनिधित्व निश्चित निर्माण होत आहे.' असेही यावेळी सांगण्यात आले.

या पत्रकार परिषदेस अॅड मोहम्मद अफरोज मुल्ला, अॅड हजरतअली बडेखान, श्रीराम शेख, झाकीर शेख, बंदेनवाज सय्यद आदी उपस्थित होते.

शिवरत्नच्या बीबीए महाविद्यालयाला नॅक पीअर टीमची भेट

अकलूज (कटूसत्य वृत्त):- शिवरत्न शिक्षण संस्था संचालित शिवरत्न इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट स्टडीज या बीबीए अभ्यासक्रमाच्या महाविद्यालयाला राष्ट्रीय मूल्यांकन व प्रमाणन परिषदेची (नॅक) तज्ञ समितीने भेट देऊन महाविद्यालयातील विविध पैलूंची तपासणी केली. सदर समितीत दिल्ली येथील स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्स (दिल्ली विद्यापीठ) चे कुलगुरू डॉ. अजयकुमार सिंग, चंडीगड येथील चंडीगड विद्यापीठाचे संचालक डॉ. निलेश अरोरा व तिरुपुतूर (तमिळनाडू) येथील स्कॅंड हार्ट या अर्गॅनॉमस महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. मारिया अॅटोनी राज यांची बॅंगळूरच्या राष्ट्रीय मूल्यांकन आणि प्रमाणन परिषद या संस्थेने नियुक्ती केलेल्या त्रिसदस्यीय तज्ञ समितीने महाविद्यालयाला भेट दिली. २९ व ३० ऑगस्ट या दोन दिवसांच्या भेटीत सदर समितीने महाविद्यालय परिसरातील ग्रंथालय, वसतीगृह, जिमखाना, कार्यालय, प्रशासकीय कार्यालय, प्रसाधनगृह, खेळाचे

मैदान, संगणक कक्ष या भौतिक सुविधांची तपासणी केली. सदर समिती शिवरत्न शिक्षण संस्थेचे संचालक खासदार धैर्यशील मोहिते -पाटील व अध्यक्ष सौ. शितलदेवी मोहिते पाटील, सचिव धर्मराज दगडे यांच्या सह महाविद्यालयाचे विकास समितीच्या सदस्यां बरोबर मिटिंग घेऊन महाविद्यालयाबाबत माहिती करून घेतली. तसेच महाविद्यालयाविषयी पुढील वाटचालीसाठी चर्चा झाली. तसेच सदर समितीने महाविद्यालयाच्या माजी विद्यार्थी, पालक व सध्या प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. मूल्यांकन समितीने सादर केलेल्या अहवालानुसार नॅक संस्थेकडून नॅक दर्जा महाविद्यालयाकडे प्राप्त होईल अशी माहिती प्राचार्य डॉ. अरविंद कुंभार यांनी दिली. नॅक समन्वयक म्हणून प्रा. भरत साठे यांनी काम पाहिले. दोन दिवस चाललेल्या या मूल्यांकन प्रणालीत प्रा. डॉ. विश्वनाथ आवड, सौ. शहजादी काही, अरुण एकतपुरे या महाविद्यालयाच्या विकास समितीचे सदस्य व प्रशासनाधिकारी आश्रब शेख यांनी उपस्थित राहून मूल्यांकन सुरळीतपणे पार पाडण्यासाठी सहकार्य केले. मूल्यांकन यशस्वी होण्यासाठी महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक व प्राध्यापकेतर कर्मचारी व संस्थेतील सेवक यांनी परिश्रम घेतले.

शिक्षण हे समाज घडविणारी व्यवस्था आहे - केंद्रप्रमुख दिगंबर काळे

माढा (कटूसत्य वृत्त):- शिक्षकांचे अध्यापन हे विद्यार्थी केंद्रित असावं त्यातून अध्यापनाचा हेतु स्पष्ट व्हावा विद्यार्थ्यांची जडणघडण अध्ययन निष्पत्तीतून सहज शक्य आहे त्यामुळे शिक्षकांनी अध्यापन करताना आपल्या इयतेच्या विषयांच्या अध्ययन निष्पत्ती चा चिकित्सकपणे अभ्यास करून मुलांच्यापुढे उभे राहावे त्यामुळे विद्यार्थी चांगले घडतील कारण शिक्षण हे समाज घडविणारी व्यवस्था आहे असे मत उपखंडी बुद्रुक केन्द्राचे केंद्रप्रमुख दिगंबर काळे यांनी नंदिकेश्वर विद्यालयात झालेल्या शिक्षण परिषदेत व्यक्त केले ते पुढे म्हणाले शिक्षणे शिकवणे ही प्रक्रिया सुलभ करा

मुलांच्या शिकण्याच्या नेमक्या अडचणी समजून घ्या त्यावर चर्चा करून कुटी आराखडा तयार करून शिकण्याची संधी उपलब्ध करून त्याच्यामध्ये एक विश्वास निर्माण करा कोणतीही परीक्षा कधीही घेतली तरी विद्यार्थी तत्पर असावा यासाठी प्रयत्न करावेत नंदिकेश्वर विद्यालयाचे शिक्षक यादव यांनी स्पर्धा परीक्षा संदर्भात मार्गदर्शन केले विटोबा गाडेकर निपुण वर श्रीकांत काशीद व धनाजी गाडगे यांनी दीक्षा अॅप वर मार्गदर्शन करून ते कसे वापरावे त्यातील लिंक कशा ओपन कराव्यात याबद्दल माहिती दिली उपस्थित सर्व शिक्षकांच्या मोबाईल मध्ये दीक्षा अॅप डाउनलोड करून दिले सर्व शिक्षकांनी अध्ययन निष्पत्ती वर कुटी आराखडे तयार केले.

प्रथम सावित्रीबाई फुले यांच्याप्रतिभे चे पूजन केले प्रस्ताविक अनिल काळे यांनी तर आभार बचुटे यांनी मानले सूत्रसंचालन पांडुरंग शिंदे यांनी केले.

युवा प्रतिष्ठान च्या दहीहंडी चा मानकरी यश चंदनशिवे

बाशी (कटूसत्य वृत्त):- शिवछत्रपती क्रीडा व सांस्कृतिक मंडळ संचालित युवा प्रतिष्ठानच्या मानकी दहीहंडी फोडण्याचा मानकरी यश चंदनशिवे ठरला आहे. बाशी शहरातील कसबा पेठ मधील हांडे गल्लीत परंपरे नुसार दहीहंडी उत्सव साजरा केला जात आहे. प्रतिष्ठानचे अध्यक्ष अॅड सुशांत चव्हाण यांच्या मार्गदर्शनातून मागील १२ वर्षा पासून दहीहंडी उत्सवास मोठे स्वरूप देण्यात आले आहे. बाशी येथील युवा प्रतिष्ठानची ओळख प्रत्येकवर्षी आगळे वेगळे देखावे, सामाजिक उपक्रम या साठी आहे. एका बाजूला उत्सवाच्या निमित्ताने धांगडधिंगा व सेलेब्रिटी महिलांचा डान्स असेल प्रकार वाढत असताना कायम वेगळेपण जपणाऱ्या युवा प्रतिष्ठानने या वर्षी दहीहंडी उत्सवातून आजच्या युवकांसमोर एक आदर्श निर्माण केला आहे. दहीहंडी उत्सवासाठी केवळ

युवकांचा जल्लोष व धिंगाणा असे समीकरण न ठेवता शिवकालीन मदानी खेळचे आयोजन केले होते. या मध्ये तलवारबाजी, काठी, लाठी याची प्रात्यक्षिके बाशी येथील माधवराव देशमुख व त्यांच्या टीम ने सादर केली. तसेच डॉल्बी वर केवळ धांगडधिंगा न करता देशभक्ती ची गाणी लावत उपस्थित सर्वच नागरिकांच्या आंगत उत्साह संचारला होता. दहीहंडीसाठी खास रेनडान्स ची सोय करण्यात आली होती. तर उत्सव ठिकाणी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी, गृहमंत्री अमित शहा, मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांची डिजीटल व रिक्तन सर्वाना आकर्षित करत होते. त्याच बरोबर मोठ्या रिक्तन वर युवा प्रतिष्ठान ने केलेल्या विविध सामाजिक, सांस्कृतिक कार्यक्रमांची माहिती देणारी चित्रफती ही लावण्यात आली होती. नेहमी प्रशासनाला सहकार्य करणारी भूमिका बजावत या बाशी ही पोलीस प्रशासनाने दिलेल्या वेळेच्या आर्धा तास दहीहंडी उत्सव पूर्ण करण्यात आला. युवा प्रतिष्ठानच्या दहीहंडी उत्सवासाठी प्रतिष्ठानचे अध्यक्ष अॅड सुशांत चव्हाण यांच्या मार्गदर्शनाखाली सचिन गायकवाड, अक्षय चव्हाण, बिडू बारंगुळे, दयानंद धुमाळ, अण्णा साळुंखे, दिपक नवले, मनु चव्हाण, केतन वायचळ, ऑंकार वायचळ, सोहम वायकुळे, नागेश सुरवशे, प्रथमेश पाटील, प्रशांत घोडके, अभिषेक गवळी, वैभव गरगड, आकाश चव्हाण, दिपक भुजबळ, आकाश गाडे सोनू नवले यांनी परिश्रम घेतले. कार्यक्रम आयोजनासाठी तारा इलेक्ट्रॉनिक बाशी यांचे विशेष सहकार्य लाभले.